

www.amna.gr, 17/03/2016 - Διάλογος για την Παιδεία: Άρθρο του Γ. Κουρουπέτρογλου για τους φοιτητές με αναπηρία

Για τον ρόλο των Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής στην επίτευξη ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση των φοιτητών και μαθητών με αναπηρία μιλάει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Γιώργος Κουρουπέτρογλου, αντιπρόεδρος της Επιτροπής Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία, διευθυντής του Τομέα Επικοινωνιών και επικεφαλής του Εργαστηρίου Φωνής και Προσβασιμότητας στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ακολουθεί το άρθρο του κ. Κουρουπέτρογλου

Οι βασικές απαιτήσεις των φοιτητών και των μαθητών με αναπηρία ή άλλες εκπαιδευτικές ανάγκες περιλαμβάνουν:

- πρόσβαση στη διαπροσωπική επικοινωνία με τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας,
- πρόσβαση στις εκπαιδευτικές κτιριακές εγκαταστάσεις,
- πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό),
- πρόσβαση στον πίνακα και τις προβολές της αίθουσας διδασκαλίας,
- πρόσβαση στη συγγραφή σημειώσεων, εργασιών και συμμετοχή στις γραπτές εξετάσεις
- πρόσβαση στις πληροφορίες και το περιεχόμενο του διαδικτύου

Για την επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση των φοιτητών και μαθητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, δηλαδή ουσιαστικά στην ικανοποίηση των παραπάνω βασικών τους αναγκών, σημαντικό ρόλο παίζουν και οι Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής (ΥΤΠ). Σήμερα διατίθενται εκατοντάδες λύσεις ΥΤΠ δωρεάν (π.χ. <http://access.uoa.gr/ATHENA/> και <http://access.uoa.gr/mATHENA/>) και άλλες είναι ενσωματωμένες στα κοινά λειτουργικά συστήματα (επομένως παρέχονται επίσης χωρίς κόστος). Επίσης έχουν αναπτυχθεί σύντομες και αναλυτικές οδηγίες για την ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού κάθε είδους (<http://access.uoa.gr/DAG/>) και εφαρμόζονται σύγχρονοι μέθοδοι παραγωγής προσβάσιμων βιβλίων και συγγραμμάτων (<http://access.uoa.gr/ERMOFILOS/>) που καλύπτουν μεγάλη γκάμα μορφώσεων και μειώνουν σημαντικά το κόστος και τον χρόνο παραγωγής τους.

Οι ΥΤΠ άρχισαν να παρέχονται δωρεάν από το ΥΠΕΘ το 2008 για μαθητές με μερική ή ολική απώλεια όρασης, κινητική αναπηρία και νοητική υστέρηση. Τις ίδιες ΥΤΠ εξακολουθούν να τις χρησιμοποιούν και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με αποτέλεσμα να έχουμε σήμερα αρκετούς αποφοίτους πανεπιστημίων, ακόμη και με σοβαρές αναπηρίες, οι οποίοι εντάσσονται στην κοινωνία με μεγαλύτερη ισοτιμία και αυτονομία.

Λαμβάνοντας υπόψη και τη διεθνή σχετική πρακτική, κατά τη γνώμη μου, προς την κατεύθυνση αυτή χρειάζονται οι εξής νομοθετικές παρεμβάσεις:

Σαφής υποχρέωση της πολιτείας για την παροχή ΥΤΠ προς όλους τους μαθητές και φοιτητές με αναπηρία ή άλλες εκπαιδευτικές ανάγκες. Επέκταση του θεσμού ώστε να καλύπτει και άλλες κατηγορίες δικαιούχων, όπως μαθητές και φοιτητές με: απώλεια ακοής, αναπηρία λόγου, εντυποαναπηρία, δυσλεξία, αυτισμό, κλπ. Η υποχρέωση αυτή να λαμβάνει υπόψη και τις δωρεάν διαθέσιμες λύσεις ΥΤΠ.

Ενσωμάτωση των ΥΤΠ στην εκπαιδευτική διαδικασία (π.χ. χρήση τους στην τάξη και στις γραπτές εξετάσεις με αντίστοιχες διευκολύνσεις) για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.

Υποχρέωση παροχής προσβάσιμων εκπαιδευτικών βιβλίων, συγγραμμάτων και άλλου εκπαιδευτικού υλικού. Υιοθέτηση εθνικών προτύπων για την ανάπτυξη προσβάσιμων εκπαιδευτικών εγχειριδίων σε όλες τις βαθμίδες που θα καλύπτουν όλους τους μαθητές και φοιτητές με αναπηρία ή άλλες εκπαιδευτικές ανάγκες. Συγχρόνως εφαρμογή της καθολικής σχεδίασης για μείωση τους κόστους και του χρόνου παραγωγής και διάθεσής τους σε πολλούς διαφορετικούς μορφότευτους.

Κατάρτιση των εκπαιδευτικών ως προς τον ρόλο των ΥΤΠ στην εκπαιδευτική διαδικασία και τις σχετικές καλές πρακτικές. Η κατάρτιση μπορεί να γίνει και με την ανάπτυξη εξ αποστάσεων μαθημάτων τα οποία θα παρέχονται χωρίς κόστος. Η υιοθέτηση αντίστοιχης πιστοποίησης θα συμβάλει ουσιαστικά προς την κατεύθυνση αυτή.

Η υποστήριξη στην πράξη των φοιτητών και μαθητών με αναπηρία ή άλλες εκπαιδευτικές ανάγκες να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού έργου (όπως για παράδειγμα από την Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση).